

Tobakkskampanje mot industrien

«Du kjøper et produkt som er laget for å gjøre deg avhengig. Og du kjøper det fra en industri som er utetisk, kynisk og som manipulerer deg.» Dette budskapet ruller i disse dager over norske tv-skjermer og kinolerret. Avsenderen er Sosial- og helsedirektoratet og helseminister Dagfinn Høybråten, som har som mål at ungdomsrykingen skal halveres i løpet av fem år og at 80 prosent av den norske befolkning skal være røykfri. – Det satses på en helhetlig strategi med angrep på mange fronter. Denne kampanjen er neste skritt etter en meget vellykket kampanje om tobakkens skadevirkninger tidligere i år, sa Høybråten ved lanseringen, der også Gro Harlem Brundtland var en av hovedinnlederne sammen med tobakkindustriens avhopper, amerikaneren Dr. Jeffrey Wigand.

Mens den forrige kampanjen handlet om den enkelte røykers ansvar for egen helse og brukte sterke virkemidler for å vise skadevirkningene av tobakk, er det den mektige tobakkindustrien som nå angripes og gis skylden for at en av fire nordmenn røyker. Helseministeren sa at han tror – og understreket at han er sterk i troen – at om 50 år vil vi se på dette med tobakksrøyking som et tilbakelagt stadium. I hvert fall i vår del av verden. Men en del av den kampanjen som nå pågår tar også for seg tobakkindustriens kyniske fremmarsj i den tredje verden.

Legeforeningens president var tilstede og ga en appell ved lanseringen av kampanjen, og lovet at legene skulle stå klare for å hjelpe alle som ønsker å stumpe sigaretten for godt. Der har tannlegene også en rolle å spille, men Tannlegeforeningen var ikke blant appellantene denne gangen.

Ellen Beate Dyvi

Tyske tannleger vil fortsatt til Norge

Rekruttingen av tyske tannleger går så det suser og etterspørselen fra fylkestannlegene er stabil. En nylig gjennomført undersøkelse viser også at de fleste av tyskerne ikke reiser hjem i første omgang.

Aetat fortsetter rekrutteringen av tyske tannleger til Norge og forteller at fylkestannlegene betrakter deres virksomhet som svært viktig, ettersom stillinger fortsatt står ubesatt i distriktene og stadig flere offentlig ansatte tannleger rykker nærmere pensjonsalder. – Men den praktiske organiseringen må bli annerledes hvis rekrutteringen av sykepleiere fra utlandet stanses, slik forslaget til statsbudsjett sier. Da må undervisningen legges om og foregå i mindre gruppe enn i dag, sier koordinator Christine Haugland i Aetat. Per i dag går 16 tannleger på kurs i Köln, Hamburg, Leipzig og Berlin. De vil være «leveringsklare» til Norge i henholdsvis november, desember og januar neste år, og så nær som én vet allerede hvor de skal. Dette betyr at Nordland snart får fire nye tyske tannleger, Møre og Romsdal og Rogaland får tre hver, Oppland får to og Vest-Agder, Troms og Finnmark får hver sin.

På nyåret drar Aetat til Tyskland for å hente flere tannleger til Norge. Haugland forteller at tilgangen på særlig nyutdannede tannleger synes å ha blitt bedre det siste året, og at nyutdannede tyske tannleger sier det er vanskelig å finne stilling i hjemlandet. Fra før vet vi at tannleger må arbeide to år som assistent før de kan arbeide som selvstendig tannlege Tyskland.

Foreløpig vet vi lite om hvor lenge vi får beholde tyskerne, men Kristin Kvanvig i Aetat Helsekruttring sitter med resultatene av en nylig gjennomført undersøkelse blant 98 tannleger som er rekruttert fra Tyskland til Norge i perioden 1. januar 2000 til og med annet kvartal 2003.

Av disse er 16 reist tilbake til Tyskland av ulike årsaker, mens åtte har byttet jobb i Norge. Totalt 24 er altså reist hjem eller har byttet jobb. Åtte av disse var på samme sted i to til tre år før de flyttet, tre var i samme stilling i ett til to år, mens 13 ble værende kortere enn ett år, viser undersøkelsen.

Ellen Beate Dyvi

Avspark for næringsdrivende kvinners rettigheter

Næringsminister Ansgar Gabrielsen og barne- og familieminister Laila Dåvøy ba om tillitt til at de nå akter å fjerne hindringer som står i veien for å gjøre fornuftige ting. Dette skjedde på et seminar i regi av de to departementene og Akademikerne i Oslo 4. november. Gabrielsen sa videre at det ikke er et spørsmål om det blir en endring, men når. Regjeringen ønsker at kvinner skal drive egen virksomhet, skape arbeidsplasser og bidra til verdiskaping og seminaret markerte et slags avspark for en arbeidsgruppe bestående av de nevnte departementer, i tillegg til Finansdepartementet, Sosialdepartementet og Rikstrykdeverket, som frem til februar neste år skal se på rettighetene til næringsdrivende kvinner i forhold til sykdom, svangerskap, fødsel og omsorg for barn.